

Eesti taasiseseisvumispäeva tähistamine Lüganusel

Fotod: Viivian Päll

20. augustil tähistati Lüganuse Vabadussõja amsamba juures Eesti taasiseseisvumispäeva.

Sõnavõttudega esinesid Lüganuse vallavanem Marja-Liisa Veiser ja Lüganuse kiriku diakon Ulvar Kullerkupp. Osales Kaitseliidu Lüganuse malevkond. Laulsid Kiviõli vabakoguduse lauljad.

Vallavanema kõne Eesti taasiseseisvumispäeval

Avaldatud täismahus

AUSTATUD VALLARAHVAS, HEAD KÜLALISED!

Usun, et enamik täna siia kogunutest mäletavad neid tundeid ja seda õhkkonda, mis valitsesid 31 aastat tagasi – mure, ängistus, hirm homse ees. Meenub vaenlase dessantvägede poolt ümber piiratud Tallinna Teletorn, tankid, suur hulk rahvast Toompea esisel platsil ning üldine ärev olukord.

1991. aasta 20. augusti hilisõhtul suudeti Eesti Ülemnõukogus leida lõpuks kompromiss kahe rahvaliidumise, Rahvarinde ja kodanike komiteede vahel. Kõlas Ülo Nugise haamrilöökk. 69 saadiku poolthäälega võeti vastu Eesti Vabariigi riiklikku iseseisvust kinnitav otsus.

Tänu demokraatlikule riigile omaste põhimõtete järgimisele, julgetele otsustele ja vaimujõule, taastasime oma sõltumuse – tänu jumalale - ilma vägivalda ja ohvriteta. Meie riik ja rahvas on pidanud üle elama väga raskeid aegu. See kõik on muutnud meid tugevaks, tahtejõuliseks ning andnud lootuse, usu parema homse ees. Mis on olnud, see on olnud, minevikku me muuta ei saa, kuid täna küsime – kas tulevik on ikka meie endi kättes?

Tahtsime vabadust ja iseseisvust ja selle me saavutasime. Nende aastatega oleme tundunud, et elada iseseisvas Eestis on justkui iseene-sest mõistetav. Ometi tänases ärevas maailmas, Ukraina jõhkra sõja valguses on kindlustunne tugevalt kõikuma löönud. Teame ja tunneta-me, kui oluline on ühe riigi sõltumatus, demokraatia ja vabadus, kuid mõistame liigagi hästi, kui habras see kõik võib olla.

Kuid teisalt ei tohi unustada, et riigi edu algab ühtehoidmisest, väikestest kogukondadest, iga inimese väiksemast või suuremast panusest. Seega tänan teid kõiki töö ja panuse eest meie kodukandi ja kogu Eesti heaks.

Hoiame oma väikest riiki. Tunneme uhkust, et oleme eestlased. Elagu Eesti!

VALLAVANEMA VEERG

Algab uus kooliaasta

Ilus soe suvi on peagi mööda saamas ja ilmadki jähkenemas.

Algab uus teadmiste ja tarkuste ammutamise periood meie kõige pisematele lasteaias, suurematele ja enesetadlikumatele aga koolipingis. Suurele osale meie noortest tähendab tänavune 1. september juba tuttavat koolirada, kulgegu see siis teist, kolmandat, üheksandat või kaheteistkümnendat aastat. Osadele on tänavune september aga uus, esmakordne ja hoopis teistsugune. Sel aastal algab Lüganuse vallas õppetöö neljas koolis, kahes lasteaias ja ühes lasteasutuses koos Sonda ja Erra liitühmadega.

Nagu ütleb laulusalm „mängu on väikese inimese töö“. Läbi mängu tulevad esimesed avastamised, esimesed tarkuseterad, ettevalmistus

juba tõsisemaks tööks teadmiste omandamisel. Õnneliku ja areneva ühiskonna alus on hea haridus. Selleks, et omandada head haridust on vaja tahet, kannatlikkust, eneseusku ja üksjagu pingutamist. Eneseusu ja kannatlikkuse esmase tunnetuse annab lasteade läbi õppimiseks ettevalmistavate eakohaselt harivate mängude. Õppimist saab mingis mõttes võrrelda spordiga. Hea start annab edumaa. Tasub meele pida, et õppimine ei ole sprint vaid maraton. See on elukestev protsess, lõputu teadmiste ja kogemuste jada aidates kujundada meie oskuseid ja hoiakuid. Olles teadlikumad omane rohkem mõistmist ja arusaamu ning suutlikkust hõlpsasti lahendusi leida.

Et see teadmisi täis aasta kulgeks muretuks ja hästi, tuleb meil kõigil

ühiselt pingutada. Nagu kogeda oleme saanud on elu täis ootamatusi, kuid need on õpetanud meid raskuseid ületades toime tulema ja tugevamad olema. Võitlus koroonaviirusest tingitud muutustega oli keeruline ja raske kõigile – nii lastele, õpetajatele, kui lapsevanematele. Kuid me saime hästi hakkama! Loodan siiralt, et salakaval viirus meid sellisel moel enam ei kimbuta ja saame püsida muretumalt elu tarvitamis. Siiski tasub hoida enda ja oma lähedaste tervist ja haigusnähtude puhul püsida kodus.

Peagi saabuva tarkusepäeva puhul tahaksin teile, head noored, soovida südamest jõudu ja vastupidavust! Õppimine tasub ennast alati ära, sest teadmised aitavad teil rajada oma unistuste elu ning võimaldavad suu-

remat valikuvabadust. Tõsi, midagi siin elus ei tule kergelt ja kindlasti tuleb teil kõvasti pingutada ja üksjagu vaeva näha, kuid see kõik on seda väärt! Kui te ei taju seda tänases hetkes, siis tulevikus kindlasti. Isegi, kui tekib käega löömise tunne – ärge andke alla, kui kohtate teel keerulisi küsimusi. Rõõmustage leitud lahenduste üle ja olge oma edu üle uhked.

Soovin meie õpetajatele jõudu ja jaksu, lapsevanematele kannatlikkust ja mõistmist oma laste toetamisel nende õpingutel ning kõigi osapoolte vahelist tulemuslikku koostööd.

Meelde jäävat kooliaasta algust ja kordaminekuid alanud õppeaastal!

Marja-Liisa Veiser
Vallavanem

Lügänuuse vallavanem Marja-Liisa Veiser koos Enefit Green juhatuse esimehe Aavo Kärmas ja Eesti Energia juhi ning Enefit Green nõukogu esimehe Hando Sutteriga.

Purtse sai nurgakivi üle aastate Eestisse rajatav suurem tuulepark

Enefit Green rajab Ida-Virumaale Lügänuuse valda tuulest ja päikesest elektrit tootva hübriidpargi, mis käivitub juba järgmisel aastal. Selline hübriidlahendus suures mahus elektrit tootmiseks on Eestis esmakordne. 6. juulil asetati pidulikult nurgakivi esimesele Purtse pargi tuulikuvundamendile.

Enefit Greeni juhatuse esimehe Aavo Kärmas sõnul tähistab Purtse pargi nurgakivi uue ajastu algust Eesti taastuvenergiast. „Enefit Green suurendab lähiaastatel oma taastuvenergia tootmist neli korda ja oleme ette valmistamas ka järgmist investeerimisotsust Eestisse Sopi tuulepargi ehitamiseks. Uute tuuleparkide toel hakkab lähiaastatel eestimaalasteni jõudma oluliselt rohkem keskkonnahoidlikku ja taskukohase hinnaga elektrit ning paraneb riigi energiapuudus,” ütles Kärmas.

Kärmas sõnul kasutatakse Purtse nutikalt ära seda, et tuule- ja päikeseenergia täiendavad üksteist. „Purtse park on suunanäitaja tuule- ja päikeseenergia innovatsioonil. Mõlemat tootmisviisi kasutav hübriidlahendus suures mahus elektrit tootmiseks on Eestis esmakordne. See aitab kokku hoida parkide rajamisega seotud kulusid ning kasutada piiratud võrguressurssi märksa efektiivsemalt. Tarbija jaoks tuleb võit elektrit hinnast, kuna iga uus taastuvelektrijaam aitab elektrit turuhinda odavamaks muuta.”

Eesti Energia juht ja Enefit Greeni nõukogu esimees Hando Sutter kinnitas, et energiakontsern on pühendunud taastuvelektril põhinevale elektrifitseerimisele, et asendada fossiilsed kütused süsinikuvaba elektriga. „Süsinikuvabale elektritootmisele üle minemiseks kaasame ka oma kliente, kes aitavad rohepöörat ellu viia ja ehitatava tuulepargi elektrit juba ette ära ostavad. Klient saab meilt rohelise elektrit pikaajalise kindluse elektrihinnas ning meil taastuvenergia arendajana on kindlus investeringute elluviimiseks,” rääkis Sutter.

Lügänuuse vallavanem Marja-Liisa Veiseri sõnul räägitakse energianappuse, elektrihindade jätkuva kasvu ja suureneva inflatsiooni tõttu üha rohkem taastuvenergia vajadusest ja osakaalust üldises energiatarbimises. „Tuule- ja päikeseenergiast elektrit tootmine on loodus säästlikum aga ka odavam kui fossiilidel põhinev energiatootus. Praegu on Eestile võrdset oluline nii isevarustuse suurendamine ja energiasõltumatus kui ka väiksem keskkonnajalajalg. Ida-Virumaal on väga soodsad olud tuuleenergia tootmiseks ja eeldused päikeseenergiast elektrit tootmiseks ning tahame olla osa rohepöördest ja energiakriisi lahendusest,” rääkis Veiser.

Purtse hübriidpark asub Lügänuuse vallas Vainu ja Matka külade vahel. Enefit Green ehitab sinna viis uut elektrituulikut ja ligikaudu 49 000 paneelist koosneva päikeseelektrijaama.

Hübriidpargi prognoositav tootang on kokku 78 gigavatt-tundi, mis katab 24 000 keskmise majapidamise aastase tarbimise. Tuulepargi võimsus on 21 megavatti, päikesepargil 32 megavatti.

Enefit Green omandas Purtse tuulepargi arendusprojekti eelmise aasta märtsis. Tänavu jaanuaris tehti lõplik investimisotsus ning siis algas ehitustegevus. Purtse park jõuab investimisotsusest elektrit tootamiseni kõigest 14 kuuga.

Päikesepargi investimisotsuse langetas Enefit Green tänavu mais ning praegu on ka seal ehitus alanud.

ENEFIT GREENI KOHTA

- Enefit Green on Baltimaade suurim tuuleenergia tootja, kelle eesmärk on suurendada 2026. aastaks tootmisvõimsust neli korda ehk 1900 megavattini.
- Ettevõttele kuulub Eestis, Lätis, Leedus ja Poolas kokku 22 tuuleparki, 38 päikeseelektrijaama, neli koostootmisjaama, pelletitehas ja hüdroelektrijaam.
- 2021. aastal tootis Enefit Green ligi 1200 gigavatt-tundi elektrit ja 620 gigavatt-tundi soojusenergiat.
- Ettevõtte on ehituses neli tuuleparki koguvõimsusega üle 200 megavati. Neist kaks Leedus, üks Soomes ja üks Eestis. Nende investeringute kogumaht on ca 250 miljonit eurot.
- Päikeseparke on ehituses kolm – kaks Poolas ja üks Eestis. Nende parkide võimsus on ca 45 megavatti ja investeringute kogumaht ligi 30 miljonit.
- Enefit Greeni aktsiad on noteeritud Nasdaq Tallinna börsil ja ettevõtte on üle 60 000 tuhande investori.

Tuuli Härson
Taastuvenergia kommunikatsioonijuht
Eesti Energia AS

Enefit Greenil täna ehituses

- Neli tuuleparki
- Kolm päikeseparki
- Koguvõimsus: 258 MW
- Investeering: 280 mln €

Abivallavanem Max Kaur: Lügänuuse on intelligentne, kultuurne ning väga ilus suur vald

Palaval suvepuhkuste kuul, juulis, kinnitas vallavolikogu Lügänuuse abivallavanemaks Max Kauri (pildil), kes hakkab vastutama hariduse-, kultuuri-, spordi-, noorsoo- ja sotsiaalvaldkonna eest.

Max Kauril on suur kogemus omavalitsuste ametites. Kaur töötas aastaid ekspeaministri, Tallinna linnaapea Edgar Savisaare nõunikuna. Hiljem oli tegev Tallinna linnavolikogu eestseisuse liikmena, linnavolikogu korrakaitsekomisjoni esimehena. Kaur on olnud Maardu abilinnapea, pikalt Peipsi pealinna Mustvee linnaapea. Viimased neli aastat töötas Kaur Jõhvi vallavalitsuses nii abivallavanemana kui ka Jõhvi vallavanemana.

„On suur au, usaldus ja vastutus tegelda nii laia valdkonnaga, nagu haridus-, kultuuri-, spordi-, noorsoo- ja sotsiaalvaldkond, mille vallavolikogu on mulle usaldanud. Esimestest tööpäevadest oli märgata, et antud valdkond, vaatamata

suvepuhkustele, töötab hästi. Ka vallavolikogu liikmetega saime kohe heale

koostööle. Loomulikult peaks ette võtma sotsiaalvaldkonna arengu. Võttes arvesse keerulist olukorda elektriturul, peame olema valmis toetama ka selles osas oma inimesi. Tuleks leida vahendeid EL ja riigi toetusfondidest, et jätkata Kiviõli Tervisekeskuses hooldekeskuse osa põhjalikku renoveerimist, et tagada kvaliteetset teenust,” räägib Max Kaur.

„Sõidan iga päev tööle rongiga ning kodulinnas Jõhvis liigun liinibussiga – see on mugav, saab rääkida inimestega, kuulata, mida nad arvavad Virumaa elust. Kokkuvõtteks võiks öelda, et Lügänuuse on intelligentne, kultuurne ning väga ilus suur vald. Siin on kaunis mererand, ilus Uljaste järv, uhke Lügänuuse kirik, noobel Maidla mõis, keskaegne Purtse loss. Ning märgiksin ka ära, et ilusad ja targad naised,” leiab abivallavanem Max Kaur.

LVL

Fotod: Viivian Päll

Maidlas püstitati Heino Lipu mälestuseks pronkskuju

21. juunil möödus Heino Lipu sünnist 100 aastat. Maidlast pärit Heino Lipp oli mitmete kergejõustikuasjatundjate hinnangul 1947. aastal maailma parim kuulitõukaja ja 1948. aastal maailma parim kümnevõistleja. Tema rekord 16.98 on Eesti kergejõustikuvõistlustel finaaliääriline veel praegugi. Heino Lipp kuulus kuulitõukes maailma tippu.

Jaanipäeval avati Maidla mõisa pargis Eesti spordisangari Heino Lipu pronkskuju, mille autor on skulptor Aivar Simson. Pidulikku meeleolu lõi orkester Silver Bell.

Lügänuuse vallavanem Marja-Liisa Veiser ja volikogu esimees Dmitri Dmitrijev asetasid ajakapslisse ajalehed, kus on kirjutatud Heino Lipust, viimase Lügänuuse Vallalehe ja Lügänuuse valla vapikujulise rinnaäärse.

Heino Lipu kujult eemaldasid kätte olümpiavõitja Gerd Kanter ja Ida-Virumaa spordiveteran ning kuju püstitamise eestvedaja Ahto Paavo. Kohal olid mitmed

spordikuulsused ja Eesti olümpiakomitee esindajad.

Peale avamistseremooniast algasid Heino Lipu mälestusvõistlused kuulitõukes, kus võistlesid maailma paremiku kuuluvad vägilased. Võistluste vahel ja järel esinesid ansambel Curly Strings, Kiviõli naistantsurühm Tuhkali ning löökpillimängijate koosseis Põmmutajad.

LVL

Heino Lipu mälestusvõistlusel sündisid võimsad rekordid

24. juunil Maidlas toimunud Heino Lipu mälestusvõistlused kuulitõukes võitsid naistest rootslanna Fanny Roos ja meestest poolakas Michal Haratyk, püstitades kõrgetasemelised võistluste rekordid. Eesti meistriteks kuulitõukes tulid Kätlin Piirimäe ja Jander Heil.

Maidla mõisapargis toimunud Heino Lipu mälestusvõistlustel kuulitõukes sündisid kõrgetasemelised tulemused. Esma-kordselt Eesti kergejõustiku ajaloos selgitati kuulitõuke Eesti meistrid väljaspool staadioni toimunud võistlusel.

Naistest võitis Heino Lipu mälestusvõistlused Tokyo olümpial seitsmenda koha saavutanud Fanny Roos Rootsis, kes püstitas 18 meetri ja 93 sentimeetri-ga uue kõrgeklassilise mälestusvõistluste

rekordi. Teiseks tuli 2018. aasta Euroopa meister, Paulina Guba Poolast, tulemusega 16.61. Mälestusvõistluste kolmanda koha võitis ja tuli naiste seas Eesti meistriks Kätlin Piirimäe Koigi Kergejõustikuklubist, tulemusega 14.44. Eesti meistrivõistluste hõbemedal kuulus Monica Vainolale Nõmme Kergejõustikuklubist (13.75) ja pronksmedal Gertu Küttmanile Niidupargi Kergejõustikuklubist (13.71).

Meestest tuli Heino Lipu mälestusvõistluste võitjaks 2018. aasta Euroopa meister Michal Haratyk Poolast, kes püstitas eelviimasel katsel uue mälestusvõistluste rekordi 21 meetrit ja 8 sentimeetrit. Kaksikvõidu poolakatele tagas Euroopa 2017. aasta sisemeister

Konrad Bukowiecki, samuti heast klassist tulemusega 20.77. Eesti meistritiitli ja üldarvestuses kolmanda koha võitis Jander Heil Viljandi Kergejõustikuseltsist Sakala, tulemusega 19.45. Meistrivõistluste hõbemedali võitis tulemusega 17.21 Kevin Sakson Audentese Spordiklubist ning pronksi tema klubi-kaaslane Karl Koha, kelle kuulikaare pikkuseks mõõdeti 16 meetrit ja 25 sentimeetrit.

Heino Lipu sünnist möödus 21. juunil sada aastat, mille auks avati võistluste eel Maidla mõisa peahoone ees Ida-Virumaalt sirgunud kergejõustikusangari pronkskultuur.

Mati Lilliallik

Droonipilt. Foto: Janek Laanemäe

Fotod x5: Viivian Päll

Ranna-alade külastajasõbralikumaks muutmine jäi kooskõlastuseta

Lüganuse valla kaasava eelarve menetlemise korra kohaselt antakse Lüganuse valla elanikkonnale võimalus valla eelarves selleks määratud summa osas kaasa rääkida, tehes ettepanekuid valla elu edendamiseks ja osaledes hääletamisel parimate ettepanekute väljaselgitamiseks. Lüganuse valla 2022. a eelarves on kaasava eelarve suuruseks 20 000 eurot. Lüganuse Vallavalitsus kinnitas laekunud ettepanekute hääletustulemused ning enim hääli kogus ettepanek Uljaste järve ranna-alade külastajasõbralikumaks muutmine.

Juuli lõpus toimus Uljastel nõupidamine Lüganuse valla kaasava eelarve konkursi võitnud projekti osas. Projekt käsitleb Uljaste järve puhkealade korrastamist ning ühiselt koos idee autoriga arutletigi, kuidas oleks seda kõige parem realiseerida. Lisaks arutati ka võimalust organiseerida järgmisel suvel transport järve ja mere äärde.

Kuna tegevused olid kavandatud valdavas osas Uljaste maastikukaitsealale, siis esitas Lüganuse Vallavalitsus taotluse Keskkonnaametile projekti kooskõlastamiseks ning jäi vaid loota, et see ka kooskõlastatakse.

Keskkonnaamet teatas oma vastuskirjas, et kaitseala valitsejana ei anna

Uljaste järve ääres peeti nõu

nad soovitud tegevustele kooskõlastust. Keskkonnaameti seisukohalt kahjustavad planeeritud tegevused kaitseala kaitse eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

Kuivõrd vallavalitsus ei saanud nõusolekut Uljastel planeeritud tegevuste

jaoks, ei ole võimalik projekti esitatud kujul ellu viia ja vallavalitsusel tuleb võtta realiseerimisele elanike hääletustulemuste põhjal paremusjärjestuses teisele kohale jäänud projekt.

Lüganuse Vallavalitsus

Ametnike välitööd Ida-Virumaal

Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit, Riigikantslelei, Kultuuriministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium, Keskkonna- ja Kommunikatsiooniministeeriumi algatusel toimusid ametnike välitööd 15.-19. augustil Ida-Virumaa erinevates kohalikes omavalitsustes. Välitööde raames korraldati töövarjutamisi kohalikes asutustes ja organisatsioonides ning ühiseid arutelusid kohalike omavalitsuse pakutud teemadel. Korraldati sündmuseid, mille eesmärk on tutvuda kohaliku elukeskkonna ning inimestega. Ettevõtmiste raames loodi ja tugevdati ka kontakte kohalike eestvedajate ning riigisektori juhtide vahel. Avakonverents viidi läbi Eesti Kaevandusmuuseumis.

16. augustil jõudsid välitöötajad Lüganuse valda, Kiviõli Kunstide Kooli, kus toimus huvihariduse teemakohtumine "Loovuse hoidmine ja arendamine". Esitati erinevaid ettekandeid ning kooli

Foto: IVOL

direktor Jaanus Põlder tutvustas Kiviõli Kunstide Kooli lähemalt. Lüganuse vallas toimus teinegi kohtumine. 18. augustil viibisid riigiametnikud Erra Ohtlike Jäätmete Kogumispunktis, kus ekskursiooni viis läbi Lüganuse valla keskkonnaspetsialist Arno Paikles.

Esimesed ametnike välitööd toimusid

2017. aastal Kultuuriministeeriumi eestvedamisel Ida-Virumaal, 2018. aastal oldi Ida-Virumaal teist korda, 2019 toimusid välitööd Rahandusministeeriumi eestvedamisel Kagu-Eestis ning 2021. aastal Kesk-Eestis.

LVL

Lüganuse Vallapäeva meenutades

tulnuid tervitas vallavanem Marja-Liisa Veiser.

Traditsiooni jätkates andis vallavanem üle tänukirjad heakorrakonkursil Lüganuse valla „Kaunis Kodu 2022“ välja valitud kodudele. Konkursi viis läbi neljaliikmeline komisjon, kes otsustas autastada tänukirja, Lüganuse valla sümbolika mastiviiru ja kinkekaardiga kolme kaunist kodu:

Maret ja Tarmo Kärbo kodu Liimala külas – imeilus, läbimõeldud ja maitsekas! Üheks märksõnaks on kindlasti vesiroosid.

Kerli ja Enno Vinni kodu Maidlas – kaunis ja õiterohke... ning need imelised pojengid...

Tiiu ja Aivar Taukuse kodu Sonda alevikus – ilus kodu, kus lisaks silmailule võib näha, et iga detail on paigas ja leidnud oma kindla koha.

Maidla mõisa ette oli paigutatud külade

sildid, mille juurde kohalolijad kogunesid ning millest tehti droonipilt.

Lastele pakkus meeleolukat etendust Viljandi laste- ja noorteteater REKY, milles said kaasa lüüa teatrit vaatama tulnud lapsed ning mullimeistri teadusshow, mis pakkus lastele palju elevust.

Õhtust meelelahutust pakkusid Uku Suviste ja Paul Neitsov ning peaesineja SHANON. Lisaks oli kohal juba paljudele varasemast tuntud ennustaja ning ei puudunud ka traditsiooniline loterii. Loosi läks pea 400 auhinda, nende hulgas suisa 12 peaauhinda - 1000 euro väärtuses soojamaa reis, 4 jalgratast, 3 puidul põhinevat grilli, 1 gaasigrill, tulealus, mootorsaag ja hinnaline käekell. Sel korral müüdi varasemaga võrreldes rekordarv loteriipileteid ning selgus, et piletitest jäi puudugi! Õhtu lõpetasid tule-show ja öödisko.

LVL

Viljandi laste- ja noorteteater REKY kaasas etendust vaatama tulnud lapsi.

Võidutuli süüdati Purtse Hiemäel ja Kohtla-Järvel

Kuna võidupüha paraad toimus sel aastal Saaremaal ning Ida-Virumaale jõudis võidutuli saarelt suhteliselt hilja, süüdati Kaitseliidu Alutaguse maleva initsiatiivil 22. juuni õhtul ka oma võidutuli Lüganuse vallas Purtse Hiemäel asuvas Kurjuse Ohvrite leinapargis. 23. juunil jagati võidutuld Maakaitsepäeval Kohtla-Järvel.

Esimesed tulesaajad olid Toila vallavanem Eve East ja Lüganuse vallavanem Marja-Liisa Veiser, kes viisid tule oma valla jaanituledele.

LVL

Foto: Viivian Päll

Foto: Viivian Päll

Foto: erakogu

Lüganuse valla Kauni Kodu 2022

Nagu traditsiooniks saanud, kuulutas Lüganuse Vallavalitsus maikuus välja heakorrakonkursi Lüganuse valla Kaunis Kodu 2022. Heakorrakonkursi eesmärgiks on innustada omanikke korrastama ja kujundama oma kinnistuid. Kutsusime vallarahvast üles märkama kauneid ja omapäraseid koduaedu, ning nendest teada andma. Vallavalitsusele laekus sel korral kahjuks ainult üks vihje. Ka sellel aastal valis komisjon välja kolm heakorrastatud kodu, keda autasustati tänukirja, Lüganuse valla sümboolikaga mastiviiru ja kinkekaardiga.

Maidlas ei jäänud märkamata ilus ja väärikas mahedates toonides elumaja, mida ümbritseb kaunis hooldatud aed. See on Kerli ja Enno Vinni kodu – kaunis ja õiterohke, märksõnaks imelised pojengid. Juba aeda sisenedes oli märgata, et kõik on paigas, korrektne ja hooldatud. Maja, kõrvalhooned ja rajatised loovad koos tervikliku lahenduse. Sisehoov, mis laiub jõeni välja, on avar.

Enno on elanud selles majas kogu oma elu, kuid Kerli tuli majja minijaks. Esialgu oli krundil palju õunapuid ja kartulimaa, tasapisi hakkas pere kujundama aeda oma meelejäre. „Floksid ja pojengid on kõik ämma ajast,“ rääkis Kerli ning lisas: „Ajastulill on minu teema, mulle meeldivad floksid, liliad, daaliad, iirised, lupiinid, pojengid. Pidevalt luban endale, et enam ei raiska raha istikute peale, kuid ikka ja jälle hakkab midagi silma. Peab veel natuke juurde õppima, et teada saada, milliseid lilli tuleb veel istutada, et aed oleks koguaeg õites.“

„Meie aiale annab lisaväärtuse jõgi,“ sõnas peremees. Jõe äärde on Enno istutanud kaks paju, mis on kasvanud imelise ümmarguse vormiga. Pajude vahelt läheb sild jõeni, kus on mõnus end karastada. Kerli unistus on teha jões oleval saarel kodukontsert. „Vot, see oleks äge!“ ütles Kerli. Ühes jõe- poolses servas kasvavad sihvad elupuud ning ka terrassi juures on kaunitult püगतud elupuuvorme. Kõik see korrapärasus ja ilu on pere aastatepikkune töö.

Selles kodus tehakse kõiki töid ühiselt. „Sellepöolest on hea, et mõlemad teevad, üks täiendab teist,“ ütles Enno ja Kerli lisas: „Mina genereerin, mida tahan ja Enno teeb kõik ära.“

Terrassil, mille peremees on osalt oma kätega teinud, on mõnus istuda ja kokkamist armastava perenaise küpsetisi nautida. Selles majas on väga palju kordi olnud avatud kodukohvik, sest kokkasid on peres rohkem kui üks. Pereema tahaks kodukohvikut pidada kogu suve, sest aias on nii palju ruumi, kuhu võiks külalisi kutsuda. Ka ise on nad suured kodukohvikute külalastajad, sõidavad ringi ja astuvad ikka mõnesse kohvikusse sisse.

Maret ja Tarmo Kärbo kodu Liimala külas – imeilus, läbimõeldud ja maitsekas!

Küllastasin seda kodu pilvisel hommikul, nii hea oli hingata karget mereõhku. See kaunis kodu asub merele nii lähedal.

Esialgu elas pere Püssis, maja oli vana ja tekkis soov elukohta vahetada, nii otsustati uue ehitise kasuks. Maret rääkis: „Leidsime selle majaplatsi ning üks unistus täitus, plats oli erinevate kõrgustega, astmeline, kõrghaljastus oli olemas. Koht oli just selline nagu meile meeldis“. Peremees Tarmo lisas: „Siia sai tonnide viisi mulda vedada, sest maa on nii liivane. Koos perega on tehtud nii mullatöid kui istutustöid.“

Mareti soov oli rajada ka tiik vesiroosidega, ilma sellela ei saa. Õitsvad vesiroosid pakuvad silmailu ja annavad värvi.

Selles kodus on ruumi ja harmooniat. On näha, et esialgu on tööd kõvasti olnud, aga praegu on kõik paigas. Aia kujundamisega on tegeletud pererahvas ei.

Eritasandilist pinnavormi on kujundatud põllukividega, mis annavad tooni oma hallide/pruunide varjunditega.

„Eesmärk on, et istutusala oleksid võimalikult hooldusvabad, et oleks aega nautida aias olemist,“ sõnas perenaine.

Aias annavad tooni erivärvi kannad. Is-

tutusalasid kaunistavad hostad, hortensiad, erinevad okaspuuvormid. Lehtpuid pererahvas eriti ei poolda.

„Kevad algab rododendronite, tulpide, nartsisside ja krookustega,“ sõnas Maret ning lisas: „Iga sügis lõpeb sellega, et enam midagi ei istuta, kuid kevadel hakkab mõte tööle, et midagi on jälle vaja juurde rajada ning töö hakkab peale.“

Tarmo kanda on kodus tehniline ja füüsililine pool, ka muruniitmine ja trimmerdamine. Kuigi Mareti sõnul meeldib ka talle muruniidukiga ringi kõndida ning trimmerdamine elektritrimmeriga pole kontimurdev. Perel on ka tarbeaed – sõstrad, tikrid, maasikad on ikka oma aiast võetuna maitsevamad. Esialgu oli ka kasvuhoone, kuid kõrgeks kasvanud puude varjus jäi saak kiduraks ning pererahvas ei näinud sellel enam mõtet.

„Peab hakkama päikesepaneelide peale mõtlema seoses elektrihinna tõusuga...“ kirjeldab Tarmo, kuid mõtelõnga segab männi otsas toksiv rähn ning see viib teema hoopis lindude peale. „Kuldnokapuure pole ka enam vaja ehitada, sest seesama rähn on toksinud maja tuulekastidesse augud, kuhu kuldnokad oma pesa teevad. Linnulaul on tuppkuulda.“

Miinus on meil see, et talvel käivad kitsed, kes närvivad õunapuudelt koore ära. Muidu kliima poolest on mere ääres hea, sest temperatuurivahe näiteks Lüganusega on umbes 15 kraadi,“ räägib peremees.

See kodu, mis annab sooja ja turvalise keskkonna, on loodud suure pühendumisega.

Tiiu ja Aivar Taukuse kodu Sonda alevikus – ilus ja korras kodu, kus lisaks silmailule võib näha, et iga detail on paigas ja leidnud oma kindla koha.

Pere elas aastaid Kiviõli linnas, kuid pika aega oli soov leida kodu, mis oleks omaette ja kus saaks rahu ning vaikust nautida. Pika otsimise peale leidiski pere Sondas omale mõnusa paiga.

Hoolet ja armastusega on Tiiu ja Aivar oma kodu kujundanud juba 20 aastat. Algselt laius krundil kartulimaa, kuid siis tuli hakata mõtlema, kuidas aeda kujundada, kuhu muru rajada, kuhu kasvuhoone ehitada ja eks kõik see ilu on tulnud aastatega töö käigus.

Heakorrakomisjoni külaskäigu ajal rõõmustasid oma õiteiluga pojengid ja iirised, elulõngad olid juba stardivalmis. Aia ei puudu ka suurelehelised hostad, mis pakuvad silmailu kevadest sügiseni. Kõik lilled, puud ja põõsad on hästi valitud, aed on viimistletud ja korras – on hooldatud elupuuehkk, madalad kadakavormid ning ümaraks püगतud kollaste õitega põõsamaran.

Kõige silmapaistvam selle kodu juures on erinevas mõõdus puukingadega kaunistatud maja fassaad. Just sellepärast läks komisjon seda kodu ka ligemalt kaema. Sellise mõte peale annab tulla! Perenaine räägis: „Alguse sai hobi hakata puukingi koguma kuus-seitse aastat tagasi, kui ühes taaskasutuspoes neid nägin. Mis siis muud, kui mees redeli otsa ja algus oligi tehtud. Läbi on käidud kõik taaskasutused.“ Imeline!

Selles kodus on veelgi huvitavaid detaile – puukettastest teerada, mis viib kasvuhoo- ne juurde, suures vaasis kasvav korrektselt püगतud mänd, millest esimesel pilgul ei saagi aru, kuidas ta seal kasvab. Ei hakka ka saladust avaldama.

Sisehoov on kividest laotud. Krundil laiub hästihooldatud muruplats, mille kohta on perenaise sõnul tuttavad ikka öelnud, et see on sile nagu golfiväljak. Tõesti, nii see oli ka tol päeval. Sellisel murul on ka lapselastel, kes suvel ikka vanaema-vanaisa juures viibivad, mõnus ja pehme ringi lipata. Pere kasvatab oma tarbeks ise ka sibulat, tilli, kurki ja tomatit. „Vanasti kasvas aias ikka porgand ja hernes ka, kuid nüüd ei ole enam jõudu selle kõigega tegelemiseks,“ räägis Tiiu.

Tekst ja fotod Viivian Päll
Avalike suhete spetsialist

Lüganuse valla Kaunis Kodu 2022

*Kerli ja Enno Vinni
kodu Maidla külas*

*Mareti ja Tarmo Kärbo
kodu Liimala külas*

*Tiiu ja Aivar Taukuse
kodu Sonda alevikus*

konkursi võitjatest tiitli vääriliseks tunnistati:

Soonurmes peeti külapäeva

23. juulil sai teoks Soonurme külapäev. Ilus suveilm ja hea muusika aitasid kaasa peo kordaminekule. Kokku oli tulnud noori ja vanu, lähemalt ja kaugemalt, üle 60 peolise. Tantsumuusikat tegi ansambel Kruiis – Ervin Lillepea koos õe Maiga.

Tore, et meie külas on hakkajaid ja aktiivseid inimesi, kes alati toetavad ja on abiks ürituste korraldamisel. Milvi tegi ettepaneku, et seekord võiks peol olla puhvet, kust saab osta praadi ja pannkooke moosiga. Nii ka tegime ning kõik jäid väga rahule.

Meil on toredad laululapsed Mari, Kertu, Mirtel ja Emma Paula, kes alati soovivad esineda. Väikesed lauljad valmistavad oma ülesastumisega kõigile palju rõõmu. Kuue-aastane Mari teeb iga peo jaoks alati uue laululoo ja esitab seda väga ilmekalt. Iga peo lõpul küsivad lapsed, millal jälle külas pidu toimub, et esineda saaks. See teeb südame soojaks ja annab tunde, et koosolemistel on põhjust küllaga.

Meeldivaks üllatuseks oli valla esindajate saabumine. Vallavanem andis üle Soonurme Külaseltsile tänukiri südamega tehtud töö ja külaelu edendamise eest. Tänukirjaga tunnustati ka Soonurme külanemat Tõnut, kes alati abistab ürituste korraldamisel ning toetab kõigis ettevõtmistes.

Oleme tänulikud, et meie tegemisi Soonurme külas on märgatud! See innustab meid veelgi suurema rõõmuga edasi tegutsema. 24. septembril kohtumegi taas, et tähistada Soonurme Külaseltsi 3. sünnipäeva ja ka maal elamise päeva.

Aitäh kõigile peost osavõtjatele ja kohtume peagi!

Soonurme Külaselts

Vallavanema üleskutse külade esindajatele

Haldusreformi järgses Lüganuse vallas on lisaks kolmele alevikule ja kahele vallasisele linnale 48 küla. Et ka kaugemate külade lahendamist vajavad mured, ideed või hoopiski rõõmud jõuaksid vallavalitsuseni, pean oluliseks kaardistada meie külade olemasolevad külanemad. Juhul, kui külale pole külanemat valitud, siis kutsun üles seda tegema. Selguse huvides on vallavalitsus välja töötamas külanemate statuuti, mis sätestab külanemate valimise korra, kandidaadile esitatavad nõuded, külanemate õigused ja kohustused, volituste kestuse perioodi, külanemate asendamist jms.

Head külanemad, andke endast palun teada aadressil valitsus@lyganuse.ee. Samuti on oodatud külade esindajad, kes soovivad külanemat valida, kuid vajaksid õiguslast abi.

Foto: vallavalitsuse arhiiv

Kohtumine Eesti Pensionäride Ühenduste Liidu esindajatega

Juuli viimasel nädalal kohtusid Lüganuse valla esindajad Eesti Pensionäride Ühenduste Liidu (EPÜL) esindajate Andres Ergma ja Aadu Jõgiaasaga. EPÜL on Eesti suurim eakate inimeste esindusorganisatsioon.

Eesti on kahaneva ja vananeva rahvastikuga riik. Eakate osakaal Ida-Virumaal, sealhulgas Lüganuse vallas on suur, kuid eakate kaasatus on üsna vähenenud, mistõttu jäävad pahatihti eakate inimeste mured ja vajadused märkamata.

Lüganuse Vallavalitsus on võtnud eesmärgiks moodustada Lüganuse valla eakate nõukogu, mis aitab koondada ja edastada sihtgruppidele avalike teenuste kohta käivat informatsiooni, esitada algatusi ja ettepanekuid eakate eluoluse puutuvates küsimustes ning oleks eakate murede kaardistajaks.

Vallavalitsus kavandab 30. septembril ühist koosviibimist, et tähistada väärikas eas vallakodanikega eakate päeva.

LVL

Viis põhjust, miks me vajame vaimse tervise esmaabi andjaid

Väga paljud meist on õppinud põhimõtteid, mille alusel anda abivajajale füüsilise tervise esmaabi. Kui meil on olemas vajalikud oskused, julgeme vigastatud inimesele kõhklemata läheneda ning esmast abi pakkuda. Nõnda saame leevendada kannatusi ja võime päästa elusid.

Miks aga on tarvis vaimse tervise esmaabi andmise oskustega inimesi?

Vaimse tervise probleemid on väga levinud ja nendega puutub elu jooksul ühel või teisel viisil kokku igaüks. Eestis on koguni neljandik tervisekaotustest põhjustatud vaimse tervise probleemidest, millest omakorda pool tuleneb depressioonist. Vaimse tervise häired esinevad sagedamini kui südamehaigused, kopsuhaigused ja vähk kokku. On väga tõenäoline, et igaühel on kokkupuuteid peres, tööl, kodus või trennis inimestega, kellel esineb vaimse tervise muresid.

Ootejärjekorrad spetsialistide juurde on pikad ning abi piirkondlikult ebavõrdselt kättesaadav. Lisaks on vaimse tervise raskuste eripäraks see, et inimesed kannatavad kauem, kui füüsilise tervise probleemidega, mistõttu toimub abini jõudmine liiga sageli juba hetkel, kui häire on välja kujunenud ning järgnev raviperiood pikk. Vaimse tervise esmaabi andja saab olla elupäästev vahelülil pakkudes abi mure sõnastamisel, esmast leevendust võimaliku vaimse tervise häire süvenemisel ning julgustust spetsialisti abini jõudmisel.

Vaimse tervise probleemidele abi otsides eelistavad inimesed esimesena pöörduda oma pere liikme, sõbra või lähedase poole. Kuigi nii nagu füüsilise tervise esmaabi puhul, ei saa me ka vaimse tervise esmaabi andes võtta arsti rolli, võime sellegi poolest olla just see, kes olulisel hetkel oskab märgata, kuulata ning pakkuda esmast tuge ja info. Vaimse tervise esmaabi koolituse läbimiseks ei ole tarvis eelnevaid psühholoogiaalaseid teadmisi ja selle pakkumine on jõukohane igaühele, kes on koolituse läbinud.

Vaimse tervise teemadega on seotud häbimärgistamine, mis olulisel määral raskendab õigeaegselt vajaliku abini jõudmist. Mõõduvõrdne aastal läbiviidud küsitlusest selgus, et suur osa inimestest, kellel on vaimse tervise probleemid, ei julge sellest oma tööandjatega rääkida. Põhjused, miks ei julgeta probleemi tunnistada endale ega ka teistele, on erinevad. Vaimse tervise esmaabi andmise oskused aitavad kaasa hinnanguliste ja häbimärgistavate hoiakute muutumisele. Teadmised, kuidas mõista, ära tunda ja reageerida vaimse tervise murede korral hoolivalt ning hinnangu vabalt, aitavad vähendada häbimärgitavat suhtumist.

Iga inimene peaks vaimse tervise mure korral saama märgatud ja toetatud. Igal inimesel on tutvusringkond, kuhu kuulub ligikaudu sada inimest ning kui igas sellises ringkonnas on vähemalt üks vaimse tervise esmaabi andja, siis see võib vaimse tervise abi korralduses kaasa tuua suure arenguhüppe.

Vaimse tervise esmaabi on konkreetsetest sammudest koosnev õpitav oskus. Vaimse tervise esmaabi andjaid koolitab [Peaasi.ee](https://peaasi.ee).

Gea Ashilevi
Peaasi.ee psühholoog

Külas värskelt ametisse astunud ministrid Riina Solman ja Tõnis Lukas

27. juulil külastas Lüganuse valda haridus- ja teadusminister Tõnis Lukas. Kohtumise eesmärgiks oli tutvustada ministriile Lüganuse valla haridusvõrgu korrastamise aluseid ja ajalugu ning arutada ühiselt, millised on võimalused Lüganuse Kooli tegevuse jätkamiseks sh kooli riigistamiseks.

29. juulil külastas Lüganuse valda riigihalduse minister Riina Solman.

Kohtumisel arutati vallale olulistel teemadel. Ministriile tutvustati valla erinevaid murekohti ja arutati võimalikke lahendusvõimalusi. Juttu oli ka õiglase ülemineku fondist ja vahendite taotlemise võimalusest Kiviõli Tervisekeskuse hooldekodu renoveerimiseks. Kohtumisel andis Aidu Veespordikeskuse juhatus liige Hardi Murula ministriile ülevaate Aidu arengutest ja edasistest plaanidest.

Uue riigihalduse ministri südameasjaks on regionaalpoliitika, kohalike omavalitsuste võimestamine ja riigihalduses bürokraatia vähendamine.

Täname värskelt ametisse astunud ministreid niivõrd kiire reageerimise, konstruktiivse ja meeldiva kohtumise eest Lüganuse vallas!

Pildil vasakult abivallavanem Max Kaur, vallavanem Marja-Liisa Veiser, minister Riina Solman, SA Aidu Veespordikeskuse nõukogu liige Mart Kivistik, kinnisvaraspetsialist Agnes Heinmaa ja abivallavanem Helve Pettai. Foto: Lüganuse vallavalitsus

LVL

Meinhard Laksile pühendatud loomevõistluse „Kodukandi lood“ tänuüritus

14. juulil toimus Sonda raamatukogus Meinhard Laksi 100. sünniaastapäevale pühendatud loomevõistluse „Kodukandi lood“ tänuüritus. Kohalolijaid käis tervitamas abivallavanem Max Kaur.

„Kas on teada, miks vanad inimesed rohkem mäletavad oma noorusaega kui eilset päeva? Ma arvan, et tark loodus on lahendanud aja-loomade edasiandmise otse pealt nägijalt. Vanaemad hoidsid ju lapsi. Lapsed mangusid lugusid. Ja vanaemad jutustasid oma noorusajast ja ka oma vanaemalt kuulust.“ Nii ütleb 80-aastane Evi oma kirjatükis, mille ta edastas loomevõistlusele. Tänavune loomevõistlus „Kodukandi lood“ andiski paljudele võimaluse jutustada oma koduseid lapsepõlve mälestusi. Õelda välja, mis meel ja ka selle, mis aeg-ajalt meele mõruda maks teeb. Aga ka jäädvustada tänaseid ilusaid hetki ja eluolu, mis meid ümbritseb. Rõõmu tegid meie ilusale emakeelele pühendatud loometöö. Hetked ja mälestused, mis viisid meid kokku sünnipäevalapse Meinhard Laksiga ja tema loomega.

Aitäh kõigile kahekümnele osalejale ligi 30

eriilmelise loometöö eest. Aitäh jutustamise, muusika loomise, maalimise, luuletamise ja hetkede jäädvustamise eest fotode näol!

Loomevõistlusele laekunud töödega on voi-

malik tutvuda Sonda raamatukogus, raamatukogu lahtiolekuaegadel.

Lüganuse Vallavalitsus

SPORT

Uudised Kiviõli poksiklubist

28. - 31. juulil toimus Daugavpilsis vendade Leonardo ja Aleksandr Purvinskasa nimeline poksimuturniir.

Turniiril osalesid poksijad Leedust, Lätist, Ukrainast ja Eestist. Kiviõli linna esindasid Jelizaveta Kiškel U-17 63kg, Mark Kozlov U-13 46 kg ja Matvei Andrienko U-15 63 kg. Kõik poksijad pidasid kaks võitlust.

Vaatamata sellele, et meie poksiklubi väheses kogemuses ja lahingupraktikata poistele olid vastasteks suure kogemusega leedulased ja lätlased, võitlesid nad väärikalt, kuigi kaotasid kõik lahingud. Väga hea meel on selle üle, et Elizaveta võitis ühe võitluse Läti sportlasega. Teise võitluse ukrainlase vastu Elizaveta kahjuks kaotas, kuid see oli väga pingeline ja huvitav võitlus, nagu vaataks kahte erinevat poksistiili. Seetõttu on sellist kaotust isegi raske kaotuseks nimetada.

Nendel võistlustel said Kiviõli poksijad palju kogemusi, võitluspraktikat ja loodan, et ka soovi järgmisteks võistlusteks veelgi rohkem treenida.

Tegelege poksiga ja saate end alati kaitsta.

Foto: Kiviõli Poksiklubi

Vladimir Tšurkin
Treener

XXIV Uljaste triatlon toimus vihmasajus

17. juulil toimunud kahekümne neljanda Uljaste triatloni võitjaks krooniti naabervallast, Viru-Jaagupist pärit Kevin Vabaorg, kellele järgnesid Tallinnast pärit Martin Siimer ja Aivar Veri Tartust.

Jõuproov koosnes 670 meetri ujumisest, 12 kilomeetri rattasõidust ning 3,5 kilomeetri pikkusest jooksudistantsist. Võidumehe lõpuajaks fikseeriti 46 minutit ja 17 sekundit.

Naiste arvestuses oli võidukas Luise Puu Tartust, kes kogu üldarvestuses kaheteistkümnendana finišeeris. Teisele kohale tuli Merikene Annuk Viimsi vallast ja kolmanda koha saavutas Pille Neider-Kuusalu Tallinnast.

Ülimalt keeruliste ilmastikutingimustega läbi viidud võistlusest võttis osa 17 vaprat sportlast ning võistluse kohaselt premeeriti eriauhinnaga ka noorimat kohalikku sportlast, kelleks seekord oli Annes Vääk.

LVL

Fotod triatloni võitjad.

Ranitsatoetus 1. klassi astujatele

Lüganuse vald maksab Lüganuse valla rahvastikuregistris olevatele 1. klassis õppimist alustavatele lastele ranitsatoetust. Toetuse avalduse blanketi saab valla kõikidest koolidest või saab saata digitaalselt allkirjastatult valitsus@lyganuse.ee, vorm on leitav Lüganuse valla veebile-

helt <https://www.lyganuse.ee/taotluste-vormid>.

Avaldusi ranitsatoetuse saamiseks on võimalik esitada kuni 31. oktoobrini. Toetuse suurus on 100 eurot.

Malevlased toimetaskid taas

27. juunist 8. juulini toimus Lüganuse valla õpilasmalev, mis andis noortele võimaluse saada esmane lepinguline töökogemus. Usinad töötajad said Lüganuse valla eri paigus kätt harjutada haljastus-, koristus- ja värvimistödel. Malevasse pääsejad selgusid kandideerimisavalduste, CV ja vestlusvooru tulemusena.

Töötamine toimus rühmades ning noored said seeläbi kogemuse meeskonnatöös. 35 noort vanuses 13-17 jaotusid Kiviõli-Sonda, Lüganuse-Püssi ja Maidla rühmades. Ühtlasi olid ka tööpiirkonnad vastavalt rühma nimetusele. Malevlastega sõlmiti töölepingud tunnitasega 3,86 eurot, 10 tööpäeva tööajaga 4 tundi päevas, millele järgnes lõunasöök ning ühistegevused. Ka läbisid kõik osalejad enne tööle asumist tööohutus- ja töökorralduse reeglite koolituse. Võrreldes eelnevate aastatega oli sel aastal esmaseid malevas osalejaid kõige rohkem.

Tööülesanneteks olid kitkumine, riisumine, pühkimine, kivide korjamine, lihvimine, värvimine, prügi koristamine, multsi laotamine jm kerged tööd. Nii sai korrastatud eri piirkondades noortekeskuste, skate-parkide ja mänguplatside ümbrused, kõnni- ja kergliiklusteed ja teadetetahvliid. Uuenduskuri värvimise näol läbisid ka mitmed valla mänguväljakud, asulate, bussijaamade ja kiieplatsi pingid ja Lüganuse laululava. Tagasiside anketide põhjal osutus kõige populaarsemaks tööks värvimine, ebapopulaarsemaks kitkumine. Ka kiideti tootlust, mille tagas meile igapäevaselt Kiviõli

Laada Bistroot.

Malevas organiseeris noorte ühistegevusi viis kasvatajat, üheskoos vaadati filme, mängiti mees- ja seltskonnamänge, viidi läbi fotojaht, esitati teistele rühmadele väljakutseid ja võisteldi veebirakenduse Kahoot kaudu viktoriinis. Samuti tuletati meelde ka vanu mänge, näiteks pimesikk ja katkine telefon. Koostöös Politseija Piirivalveametiga toimus malevlastele loeng internetikiusamise ja sõltuvusainete teemal ning Punane Rist korraldas esmaabikoolituse.

Õpilasmaleva eesmärgiks on anda noortele praktilisi oskusi ja kogemusi läbi töötegemise ning töötasu teenimise, sealhulgas kujundada

Fotod: erakogu

tööharjumust. Samuti annab võimaluse noorel luua uusi sotsiaalseid suhteid, planeerida oma isikliku eelarvet ning kaardistada soove ja vajadusi.

Egle Kasela

Lüganuse valla õpilasmaleva projektijuht

TERE UUS KOOLIAASTA!

Algava õppeaasta aktused Lüganuse valla koolides

KIVIÕLI I KESKKOOL
01.09.2022

1. klass kell 12.00
2.-12. klass kell 10.00

MAIDLA KOOL
01.09.2022, kell 9.00.

LÜGANUSE KOOL
01.09.2022, kell 10.00.

KIVIÕLI VENE KOOL
01.09.2022

1. ja 9. klass kell 10.00
2.-8. klass kell 11.00

KIVIÕLI KUNSTIDE KOOL
01.09.2022, kell 15.00

Fotod: FC Irbis arhiiv

Kiviõli FC Irbis turniiril Baltic Sea Cup 2022

Kiviõli Jalgpalliklubi FC Irbis osales 22.-24.07 Lätis toimunud turniiril Baltic Sea Cup 2022. Klubi poolt võtsid osa U13 võistkond, kes saavutas 6. koha ja U10 võistkond, kes sai väärrika 2. koha. Turniiril osalesid võistkonnad Lätist, Leedust ja meie võistkond Eestist. Jalgpalliklubi delegatsioon koosnes 60 inimesest. Antud turniiril osalesid ka lapsed Ukrainast, kes on nüüdseks Kiviõli FC Irbis jalgpalliklubi liikmed ja kes osalesid esimest korda rahvusvahelisel turniiril. Kõik olid väga tublid! Täname Lüganuse Vallavalitsust, Kiviõli Keemia-tööstust ja lapsevanemaid toetuse eest.

FC Irbis

Lüganuse valla tänavakorvpall

13. augustil toimusid Lüganuse valla tänavakorvpalli võistlused Kiviõli I Keskkooli välisväljakutel. Võisteldi kahes vanuseklassis, U13 ja mehed. Põnevaid mänge jagus ning esikolmikud olid järgmised:

U13:

I koht võistkond LADUJAD – Mergo Lindeberg, Armin Kägu, Rico Rihet Needo.

II koht võistkond LAMMUTAJAD – Kaspar Kuusmik, Krent Tammearu, Romet, Sebastian Kõllo, Andri Gregor Eiche.

III koht HALJALA HÄRJAD – Mattias Erik Aitman, Sander Kaldma, Marcus Märten Vainumäe, Andero Bergström.

Selle vanuseklassi viskevõistluse võitis Romet Sebastian Kõllo.

MEHED

I koht võistkond PÕLEVKIVI – Tanel Maalma, Kristjan Koppelman, Reijo Peenema.

II koht võistkond KIVIÕLI 100 – Jacek Uustal, Reijo Krismar Nano, Risto Lindeberg.

III koht võistkond PANDA – Ruslan Melnikov, Danila Pavljutsenkov, Nikita Tsernomo-

rots. Viskevõistluse võitja meeste vanuseklassis oli Tanel Maalma.

Auhinnafondi eest hoolitsesid Lüganuse Vallavalitsus ja spordiklubi Kodulinn, korraldusliku osa eest kandsid hoolt Priit Sternhof ja Risto Lindeberg.

Uute kohtumisteni!

Risto Lindeberg

PÜSSI

16. SEPT. 2022
kell 17.30

RAHVAJOOKS

TILLUJOOKS 200m
LÜHIKE DISTANTS - 1 km: TP - 8, TP - 10
KESKINE DISTANTS - 3 km: TP-12, TP-14, D-17, D50+, H60+
PIKK DISTANTS - 6 km: D, D40, H-17, H, H40, H50

Osalustingimused ja muu vajalik info:
www.lyganuse.ee/spordiuritus

Eesti Riikliku Kaitsejõud
Lüganuse vald

Jäätmekava avalikustamise teade

Lüganuse Vallavalitsus teatab, et on valminud Lüganuse valla jäätmekava aastateks 2022-2026 eelnõu. Jäätmekava on Lüganuse valla arengukava osa, milles käsitletakse jäätmehoolduse olukorda Lüganuse valla territooriumil, jäätmehoolduse korraldamise ja töhustamise eesmärged ning eesmärkide saavutamise meetmeid.

Lüganuse valla jäätmekava aastateks 2022-2026 paberkanalil eelnõuga on võimalik tut-

vuda 13.09.2022 - 27.09.2022 Lüganuse Vallavalitsuses (Keskpuiestee 20, Kiviõli linn) ning digitaalselt valla veebilehel <https://www.lyganuse.ee/jaاتمemajandus>.

Muudatusettepanekuid jäätmekava eelnõu kohta saab esitada kirjalikult hiljemalt kuni 27.09.2022 kella 16.00-ni Lüganuse Vallavalitsuse kantsleis - Keskpuiestee 20, Kiviõli linn või e-kirjaga aadressile valitsus@lyganuse.ee.

se.ee Ettepanekud tuleb esitada järgmiselt: ettepaneku esitaja nimi ja kontaktandmed, muudatusettepaneku põhjendus, kehtiva muudetud dokumendi tekst või väljavõtte tabelist, välja pakutav muudetud tekst või väljavõtte tabelist.

Jäätmekava eelnõu avalik arutelu toimub 04.10.2022 kell 18.00 Lüganuse vallavalitsuses juhul kui väljapaneku jooksul laekub ettepanekuid.

Lüganuse kalmistul on uus jäätmekäitluspartner

Lüganuse Vallavalitsus korraldas suve alguses välja hange jäätmekäitluspartneri leidmiseks Lüganuse kalmistul. Hanke võitis AS Eesti Keskkonnateenused, kes korraldab olmejäätmete ja haljastusjäätmete äravõtu. Kalmistu olmejäätmete vanad ja amortiseerunud prügikonteinerid vahetati välja kaasaegsete vastu. Haljastusjäätmed kogutakse konteinerite

kõrvale ning väljavedu toimub üks kord kuus multilift konteineriga ning viiakse kompostimisele.

Oluline on, et haljastusjäätmed ei sisaldaks muid jäätmeid, sealhulgas pakendeid, kilekot- te, küünlaid jms, vastasel juhul ei ole võimalik neid kompostimisele suunata ning vallale kaas- neb lisakulu sobimatute jäätmete käitlemise

eest.

Iga kalmistu külastaja panus on väga oluline, et kalmistu jäätmed oleks korrektselt sorteeritud ning et haljastusjäätmeid oleks võimalik kompostida.

Arno Paikles
keskkonnaspetsialist

Mittetulundusühing Virumaa Koostöökogu avab LEADER-meetme projektitoetuste esitamiseks taotlusvoor

Projektitoetuste taotlemise avaldusi saab esitada e-pria kaudu 29.08.-09.09.2022

AVATUD MEETMED:

- MEEDE 1** - mikroettevõtluse, turismiteenuste ja -toodete arendamiseks
- MEEDE 2** - COVIDi meede, tekkinud kriisi- de leevendamiseks ja valmisolekuks
- MEEDE 3** - nutikate energialahenduste kasutusele võtmiseks

Projektitoetuste hindamise tähtaeg on oktoobri lõpus ja PRIA otsused saabuvad juba uuel aastal. Oma projekte võib ellu viia kahe

aasta jooksul ja lõpetama peab hiljemalt 31. detsembriks 2024.aastaks. Rohkem teavet taotlemise kohta www.viko.ee ja www.pria.ee

Ootame taotlejaid (ettevõtjad, MTÜd, KO-Vid) Lüganuse vallast, Viru-Nigula valla Aseri piirkonnast ja Vinni valla Rägavere piirkonnast.

LEADER-programmi abil saad midagi fantastilist ja innovatiivset ette võtta maapiirkonnas. Toetused ei ole mõeldud ainult põllumees- tele, vaid kõigile ettevõtjatele, kes pakuvad tööd kohapeal endale ja teistele. Ettevõtjatele, kes soovivad väärindada kohalikku toitu või pakkuda majutust, kes tegelevad käsitööga või

väiketootmisega, kes pakuvad erinevaid teenuseid alates iluteenustest kuni ehituseni. Selleks, et teada saada, kas sinu idee sobib meie meetmetega, võta julgelt ühendust Virumaa Koostöökogu inimestega, koos leiame parima viisi, kuidas sinu unistus ellu viia.

HELISTA MEILE VÕI KIRJUTA KIRI!

Anu Horn, projektispetsialist +372 5302 6061, anu.horn@viko.ee

Kadri Kuusmik, tegevjuht +372 5822 2877, kadri.kuusmik@viko.ee

Lüganuse Rahvamaja 110

24. September 2022

Rahvamaja avatud terve päev!

12.00 - Päeva pidulik avamine (Lipu heiskamine, sõnavõttud)

- Ajaloootund (Väikese ajalooeksursi Lüganuse rahvamaja ja kultuuri ajaloo teeb Egon Mets)

14.00 - Näitemäng "Siis kui leib magusaks muutub" Kaasa tegev Lüganuse segakoor dirigent Keio Soomelt juhendamisel.

15.30 - Tänamine / tunnustamine

19.00 - Legendaarne Rahvamaja Band "Mõmm" - taas laval!

21.00 - Disko (Plaate keerutab Taavi Leppiman)

PS! Öhtune tantsumaraton laudadega (Kõik vajalik võta kaasa). Laudade broneerimine ja info, Tel. 5334 5137

Lüganuse külaplatsil

LÜGANUSE MAARAHVA LAAT

3. SEPTEMBER 2022
algusega kell 10.00

11.00 MÄETAGUSE PUHKILLIORKESTER
12.30 DIREKTORI BÄND 4
14.00 LEEVI LUSTAKAD VANAEMAD

Päeva juhib Hardi Raiend

Laadaloterii **Laadaoksjon**

Kauplemise ootame küsitöö, istikute, loomade, tarbekaubade, toiduainetega jne. Info ja kaupade registreerimine telefonil 514 0909 või e-postil lyganusekyla@gmail.com

Korraldab: MTÜ Lüganuse Küla Selts

KIRIKUKALENDER

EELK Lüganuse Ristija Johannese kogudus

- 4. september**, kell 11.00, Lüganuse kirik
13. pühapäev peale nelipüha jumalateenistus
- 11. september**, kell 11.00, Lüganuse kirik
14. pühapäev peale nelipüha jumalateenistus.
- 18. september**, kell 11.00, Lüganuse kirik
15. pühapäev peale nelipüha jumalateenistus.
- 25. september**, kell 11.00, Lüganuse kirik
16. pühapäev peale nelipüha jumalateenistus.
- 2. oktoober**, kell 11.00, Lüganuse kirik
17. pühapäev peale nelipüha jumalateenistus.

Koguduse kantslei avatud:

Esmaspäeval 10.00-14.00.

Neljapäeval 16.00-18.00.

Pühapäeval üks tund enne ja pärast teenistust.

Muul ajal kokkuleppel telefonidel +372 337 4249, +372 502 6774.

NB! Algab sügisene LEERIKURSUS! Esimene kogunemine 18.09.2022 peale Jumalateenistust pastoraadis. Küsimuste korral helistage või saatke e-mail aadressile: lyganuse@eek.ee

Väljaandja

Lüganuse Vallavalitsus
Keskpuiestee 20, Kiviõli linn,
Lüganuse vald

Kujundus

MK Meedia OÜ
info@mkmeedia.ee

Toimetaja

Viivian Päll
Tel 512 4398,
viivian.pall@lyganuse.ee

Trükk

Printall AS
printall@printall.ee

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada.

Ajalehte saab lugeda

www.lyganuse.ee/lyganuse-vallaleht

Lingid on aktiivsed!

Ajalehte internetist lugedes klikka tekstis oleval lingil ja jõuad kiirelt vajaliku infoni.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke ja nende vanemaid!

Mia-Marelle Võhma	26.06.2022
Daniil Kozlov	10.07.2022
Rait Tärno	26.06.2022
Karmo Kaigo	03.08.2022
Matias Lehtonen	04.08.2022

Õnnitleme eakaid juubilare ja sünnipäevalapsi!

97

Maria Koroleva 28.08

95

Liilia Andrejeva 14.08

94

Virma Männi 01.08

93

Klavdia Vitrikuš 01.08

91

Zinaida Aruste 19.08

90

Galina Shander 10.08
Silvi Kendra 17.08

85

Ludmilla Salmus 05.08
Valentina Markova 12.08
Antonina Pasko 12.08
Ellen Leppik 22.08
Anna Kuznetsova 23.08

80

Silvia Poll 09.08
Uta-Sigrid Vau 29.08
Viive Nikiforova 31.08
Vladimir Vinogradin 31.08

75

Tatiana Shutova 04.08
Liidia Roznitsenko 06.08
Nikolai Pudov 11.08
Niina Šengerei 22.08
Heli Pöld 29.08

Lüganuse vallalehes õnnitletakse väärrikasse ikka jõudnud vallakodanikke (75, 80, 85, alates 90nest iga aasta). Palume neil, kes ei soovi vallalehe kaudu õnnitlusi saada, anda sellest teada telefonil 332 5840, 512 4398 või e-posti teel viivian.pall@lyganuse.ee.

MÄLESTAME LAHKUNUD VALLAELANIKKE

Aadu Kütt	24.06.2022
Ella Soolep	04.07.2022
Ernst Jürs	14.07.2022
Aino Trummar	21.07.2022
Vitali Tsvetkov	27.07.2022
Niina Krõlova	15.07.2022
Kalju Laanemäe	23.07.2022
Raivo Rajasalu	30.07.2022
Mare Leinbock	31.07.2022
Marina Titova	29.07.2022
Jevgenia Lumi	02.08.2022
Jelena Šopik	03.08.2022
Helju Vaher	17.08.2022
Eha Süda	19.08.2022